

Luonnonsuojelulainsäädännön uudistus

Aika: Tiistaina 1.9.2020, klo 9.00-11.00

Paikka: Skype

Osallistujat:

Juhani Damski, pj.	Ympäristöministeriö
Tarja Haaranen, varapj.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Joni Hiitola	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Armi Liinamaa	Valtiovarainministeriö
Mika Honkonen	Työ- ja elinkeinoministeriö
Marja Kokkonen	Maa- ja metsätalousministeriö
Satu Räsänen	Elinkeinoelämän keskusliitto
Mari Rajala	Pirkanmaan ELY-keskus
Miira Riipinen	Kuntaliitto
Timo Tanninen	Metsähallitus
Jari Luukkonen	WWF-Suomi
Päivi Lundvall	Suomen luonnonsuojeluliitto
Karoliina Niemi	Metsäteollisuus ry
Tiina Sanila-Aikio	Saamelaiskäräjät
Anne Ollila	Paliskuntain yhdistys
Anne Rautiainen	Suomen latu ry
Anna-Rosa Asikainen	Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto
Mikaela Strömberg-Schalin	Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Bernt Nordman	Natur och Miljö rf
Leena Lahdenvesi-Korhonen	Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry
Anne Rakemaa	Metsäkeskus
Mikko Kuusinen	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Riitta Rönn	Ympäristöministeriö, johdon tuki
Hanne Lohilahti, siht.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Leila Suvantola, siht.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Johanna Korpi, siht.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Pasi Kallio, siht.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto

Asialista

1. Kokouksen avaus, kansliapäällikkö Juhani Damski, YM

Ohjausryhmän puheenjohtaja, kansliapäällikkö Juhani Damski toivotti kaikki tervetulleeksi ja totesi kyseessä olevan hänen ensimmäinen kokouksensa luonnonsuojelulainsäädännön uudistushankkeen puheenjohtajana.

Todettiin, että hankkeen asettamiskirje on ajantasaistettu siltä osin kuin ohjausryhmän ja projektiryhmien jäsenyyksiin on ilmoitettu muutoksia. Asettamispäätökseen ei ole tehty muita sisällöllisiä muutoksia.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja

3. Hankkeen kokonaisuus ja aikataulu, Johanna Korpi

Johanna Korpi esitteli tiiviisti koko hankkeen nykytilanteen. Kommenteissa kiitettiin esittelystä ja todettiin olevan tärkeää, että hanke esitellään ohjausryhmälle kokonaisuutena.

4. Projektien tilannekatsaukset

Luonnonsuojelulain uudistus, Riitta Rönn

Projektin I puheenjohtaja Riitta Rönn esitteli luonnonsuojelulain uudistuksen tämän hetkisen tilanteen, todeten sen sisältävän sekä uusia ehdotuksia, että myös paljon myös tuttua ja vanhaa. Esimerkiksi ilmastonmuutoksen huomiointi ja suojelun edistämistä koskeva sääntely edustavat uudempia elementtejä, lajisuojelu taas pitää sisällään tutumpia säännöksiä, joskin niitäkin päivitetään. Teemakohtainen käsittely on ollut onnistunut; projekteilla on lisäksi havaittu olevan vahvoja keskinäisyhteyksiä. Projekti on asettanut kaksi alatyöryhmää: Kuntien tehtävät sekä Luontotiedon hallinta.

Keskustelussa nostettiin esiin mm. luontokasvatus, maisema-asiat sekä kannustimet. Eräissä puheenvuoroissa katsottiin, ettei kaikkia, osin kriittisiä näkemyksiä kehittämisehdotuksia kohtaan ole huomioitu riittävästi. Toisaalta todettiin, että tieteelliset faktat osoittavat, että luonnon tila ei ole parantunut, ja toimenpiteitä tulisi vahvistaa. Kommenteissa tiedusteltiin myös projektin keskeisiä kipukohtia ja muun sääntelyn rajapintojen tarkastelun vaihetta.

Puheenjohtaja totesi, että tutkimustieto tukee esitettyjä muutoksia. Kaikkiin teemoihin ja niiden mukaisiin ehdotuksiin palataan työn edetessä. Uudistuksen teemat sivuavat myös muita hallinnonaloja, ja rajapinnat selvitetään tarpeen mukaan. Keskeisimmät kipukohtat liittyvät ilmastonmuutoksen huomioimiseen, lain yleisperiaatteiden lisäämiseen sekä laji- ja luontotyyppisuojelun vahvistamiseen. Näkemykset pyritään mahdollisuuksien mukaan huomioimaan valmistelussa ja etenkin pykälien luonnostelussa.

Rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisy ja korvaaminen, Tarja Haaranen

Projektin II puheenjohtaja Tarja Haaranen esitteli projektin II tilanteen. Hallituksen esitys lähtee lausunnonle syys-lokakuussa ja työryhmässä on käyty vilkasta keskustelua mm. luomutuotannon mahdollisesti korkeammasta korvaustasosta, maksatusaikatauluista sekä merikotkan aiheuttamista vahingoista. Luomun osalta valtioneuvoston sääntely aiheuttaa haasteita, mutta ratkaisua etsitään. Maksuaikataulun muuttaminen on myös hankalaa, ja keskustelut jatkuvat. Tarja Haaranen kertoi lisäksi ajankohtaisena tietona valkuposkivanhanien korvaussumman olleen tämä vuonna poikkeuksellisen korkean, 2,7 miljoonaa euroa.

Keskustelussa nostettiin esiin mm. korvausten tapauskohtaisen selvityksen tarve pelkän taulukkoarvon ohella, etenkin luomutuotannon kohdalla. Hakuakataulua tulisi myös lyhentää ja luoda mahdollisesti kaksi hakukierrosta. Todettiin myös, että merikotkaselvitys on tarpeellinen. Lisäksi merimetson ja harmaahaikaran aiheuttamat vahingot kalaviljelylaitoksille nostettiin esille.

Projektin puheenjohtaja totesi, että on etsittävä tasapainoa hallinnollisen taakan ja yksityiskohtaisuuden välillä. Yksi yhtenäinen haku aika edistää yhdenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta, koska korvaukset on sidottu budjettiin. Merikotkan osalta käynnistetään vielä tämän vuoden aikana selvitys merikotkan aiheuttamista porotalousvahingoista. Myös merimetsojen ja harmaahaikaroiden aiheuttamista kalankasvatuslaitoksille aiheuttamista vahingoista tarvitaan lisäselvityksiä. Mahdollinen erillinen tukijärjestelmä merikotkavahingoille olisi mahdollista valmistella tarvittavin lakimuutosehdotuksin erillisenä hankkeena.

Ekologisen kompensaation kehittäminen, Mikko Kuusinen

Projektin III puheenjohtaja esitteli tiiviisti projektin tilanteen. Pilottihankkeet on valittu, ja työryhmässä on perehdytty erilaisiin sääntelymalleihin (vapaaehtoinen, tapauskohtainen, kompensaatiotalletus, kompensaatiomaksu) ja niiden etuihin ja heikkouksiin. Projektiryhmä III linjaa ja rajaa seuraavassa kokouksessa soveltamisalan, jonka jälkeen edetään toimijoiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin, valvontaan ja varmentamiseen sekä sääntelymalliin. Projektiryhmä III toimittaa esityksensä projektiryhmälle I (luonnonsuojelulakiryhmä) vaiheittain. Erillinen asiantuntijaryhmä valmistelee projektiryhmälle III yleiset heikennyksen ja hyvittämisen mittaamisen periaatteet ja sen pohjalta projektiryhmä III tekee tarvittavat linjaukset.

Keskustelussa nostettiin esiin mm. pilottihankkeiden aikataulu luonnonsuojelulain uudistuksen osalta, sillä niiden koettiin olevan avainasemassa hankkeessa. Osa jäsenistä myös kritisoi kompensaatiota koskevan hankkeen etenemistapaa, todeten sen olevan mahdollisesti ristiriidassa hallitusohjelmaan kirjatun ekologisen kompensaation pilotoinnin kanssa. Toisaalta huomautettiin, että kompensaatio tulee ymmärtää myös mahdollistajana ja lupajärjestelmän joustavoittajana, ei vain rajoitteena. Ekologinen kompensaatio on noussut esiin läpileikkaavasti muissakin uudistuksen teemoissa ja tukee siten osaltaan kokonaisuutta. Hallitusohjelman osalta projektin I puheenjohtaja Riitta Rönn nosti esiin, että kompensaatio etenee hallitusohjelman määrittämissä puitteissa, mutta toimii kuitenkin myös asettamiskirjeen mukaisesti itsenäisenä hankkeena. Lisäksi todettiin, että tässä lainvalmisteluhankkeessa valmisteltava ekologinen kompensaatio rajautuu luonnonsuojelulain soveltamisalaan, mutta lisäksi vapaaehtoinen kompensaatio pidetään mukana.

5. Muut asiat

Luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon tukea koskeva HE 116/2020, Johanna Korpi, YM

Johanna Korpi saattoi tiedoksi, että suojelun ja hoidon tukea koskeva hallituksen esitys etenee suunnitellusti aikataulussa.

Oikeustieteellinen seminaari 1.9.2020 klo 12-16

Saatiin tiedoksi, että ohjausryhmän kokouksen jälkeen klo 12:00 alkaa luonnonsuojelulakia koskeva oikeustieteellinen seminaari, joka myös tallennetaan.

6. Seuraava kokous 27.11.2020 klo 9-11

Seuraava kokous pidetään etänä 27.11.2020 klo 9:00

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.57